

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра музикознавства та музичної освіти

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сольфеджіо

для студентів

Спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Освітнього рівня: перший (бакалаврський)

Освітньої програми: 025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано); 025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові, ударні інструменти)

Київ-2019 р.

Розробник:

Ходоровська Ірина Миколаївна, викладач кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач:

Ходоровська Ірина Миколаївна, викладач кафедри музикознавства та музичної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музикознавства та музичної освіти

Протокол від 29.08.2019 р. №11

Завідувач кафедри _____ Олексюк О.М.

Робочу програму погоджено з гарантми освітньої професійної програми: 025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано)

«__» _____ 2019 р.

Гарант освітньої професійної програми _____ (П.С. Свирідченко)

Робочу програму погоджено з гарантми освітньої професійної програми: 025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові, ударні інструменти)

«__» _____ 2019 р.

Гарант освітньої професійної програми _____ (В.М. Сидоренко)

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2019 р.

Заступник директора _____ Таранник А.О.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра музикознавства та музичної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

_____ Жильцов О.Б.
«__» _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сольфеджіо

для студентів

Спеціальності: 025 *Музичне мистецтво*

Освітнього рівня: *перший (бакалаврський)*

Освітньої програми: 025.00.03 *Інструментальне виконавство (фортепіано); 025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові, ударні інструменти)*

Київ-2019 р.

Розробник:

Ходоровська Ірина Миколаївна, викладач кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач:

Ходоровська Ірина Миколаївна, викладач кафедри музикознавства та музичної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музикознавства та музичної освіти

Протокол від 29.08.2019 р. №11

Завідувач кафедри _____ Олексюк О.М.

Робочу програму погоджено з гарантми освітньої професійної програми:
025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано)

«__»_____ 2019 р.

Гарант освітньої професійної програми _____ (_____)

Робочу програму погоджено з гарантми освітньої професійної програми:
025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові, ударні інструменти)

«__»_____ 2019 р.

Гарант освітньої професійної програми _____ (_____)

Робочу програму перевірено

«__»_____ 2019 р.

Заступник директора _____ Таранник А.О.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____, «__»_____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__»_____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__»_____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__»_____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__»_____ 20__ р. протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання		
	денна		заочна
Вид дисципліни	обов'язкова		
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180		
Курс	1		-
Семестр	1	2	-
Кількість змістових модулів з розподілом	1	1	-
Обсяг кредитів	1	1	-
Обсяг годин, в тому числі:	30	30	-
Аудиторні	14	14	-
Модульний контроль	2	2	-
Семестровий контроль	-	-	-
Самостійна робота	14	14	-
Форма семестрового контролю	залік		-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: формування вільної слухової орієнтації в музичному матеріалі, уміння слухати та сприймати музику в усіх її компонентах.

Завдання курсу:

- формування у студентів навичок точного інтонування та визначення на слух елементів музичної мови;
- формування навички вільного читання з аркуша (з урахуванням чистого інтонування та метро-ритмічної точності) різних одноголосних музичних прикладів та середніх за складністю хорових партитур;
- розвиток внутрішнього слуху (вчити визначати стиль та характер музичного твору без програвання його на інструменті, визначати мелодичні та ладові особливості, гармонічну мову хорової партитури, її ладо-тональні і темпові зміни, кульмінацію твору);
- домагатися від студентів ансамблю під час сольфеджування багатоголосних прикладів;
- домагатися осмисленого ставлення до структурної, ладо-тональної та метро-ритмічної будови музичного прикладу (привчати студентів в уяві аналізувати приклад, спираючись на теоретичні знання, розуміти мелодичний і гармонічний розвиток музичної думки, відмічати найбільш

- характерні інтонаційно-ритмічні та інші закономірності та особливості в прикладах з сольфеджування або слухового аналізу);
- формування навичок запису одноголосного та двоголосного диктанту.

Формування професійних **компетентностей**:

світоглядну: наявність ціннісно-орієнтаційної позиції

інформаційну: здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань;

науково-дослідницьку: володіння науково-дослідними методами відповідно до фахового спрямування;

самоосвітню: здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку;

фахову (музично-теоретичну): *здатність*:

- знання, розуміння і здатність застосовувати на практиці основні положення теорії музики, гармонії, поліфонії;
  - вільно читати з аркуша одноголосні та двоголосні приклади з урахуванням метро-ритмічних складнощів;
  - записати по слуху мелодію в будь-якому стилі та тональності;
  - осмислено виконати вправи різного спрямування в певній тональності;
  - по пам'яті відтворити певні засоби музичної виразності;
- підбирання акомпанементу до заданої мелодії на фортепіано з використанням особливостей різних видів гармонії та фактури.

Діяльність студентів відбувається у **Центрі компетентностей – Навчальній лабораторії інформаційних технологій у музичному мистецтві**.

3. Результати навчання за дисципліною.

Уміти:

- точно інтонувати та визначати на слух елементів музичної мови;
- вільно читати з аркуша (з урахуванням чистого інтонування та метро-ритмічної точності) різних одноголосних музичних прикладів та середніх за складністю хорових партитур;
- визначати стиль та характер музичного твору без програвання його на інструменті, визначати мелодичні та ладові особливості, гармонічну мову хорової партитури, її ладо-тональні та темпові зміни, кульмінацію твору;
- сольфеджувати багатоголосні приклади в ансамблі;
- осмислено ставитись до структурної, ладо-тональної та метро-ритмічної будови музичного прикладу (аналіз в уяві прикладів, спираючись на теоретичні знання, розуміння мелодичного і гармонічного розвитку музичної думки, визначати найбільш характерні інтонаційно-ритмічні та інші закономірності та особливості в прикладах з сольфеджування або слухового аналізу);
- вільно записувати одноголосний та двоголосний диктант.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт						
		Аудиторна:						Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульний контроль	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1.								
Тема 1. Натуральні лади класичної музики	10				4			6
Тема 2. Тональність. Тональності до 4-х ключових знаків	8				4			4
Тема 3. Діатонічні інтервали мажору та мінору	10				6			4
Модульний контроль	2							
Разом	30				14	2		14
Змістовий модуль 2.								
Тема 1. Інтервали гармонічного мажору	11				6			5
Тема 2. Інтервали гармонічного мінору	9				4			5
Тема 3. Тризвуки натурального мажору та мінору та їх обернення	8				4			4
Модульний контроль	2					2		
Разом	30				14	2		14
Підготовка та проходження контрольних заходів								
Усього	60				28	4		28

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І ДІАТОНІКА

Тема 1.1 Натуральні лади класичної музики (мажор, мінор) – 4 год.

Музичний стрій. Напрямок мелодичного руху. Мажор. Мінор. Гама. Стійкі та нестійкі звуки. Звукоряд. Тетрахорди. Прості розміри. Групування тривалостей у простих розмірах.

Лабораторне заняття (2 год.)

Мета: набуття навичок визначення, інтонування та запису варіантів натурального мажору та мінору, тетрахордів, стійких та нестійких ступенів ладу.

Завдання

1. Проінтонувати:
  - тетрахорди в межах чистої кварта;
  - гами C-dur та a-moll, ступені (стійкі, нестійкі) за схемами.
2. Визначити на слух:
  - звукоряди натурального мажору та мінору;
  - ладовий нахил запропонованих фрагментах мелодій;
  - стійкі та нестійкі ступені у мелодичних зворотах.

Література основна : 1, 3, 5.

Література додаткова : 2, 3, 7.

Лабораторне заняття (2 год.)

Мета: набуття навичок визначення простих розмірів (2/4, 3/4, 3/8), відпрацювання різних ритмічних групувань у поєднанні нот і пауз.

Завдання

1. Настройка в ладотональності:
  - за камертоном, з подальшим доспівуванням звуків тонічного тризвуку;
  - від попередньої тональності;
2. Інтонувати:
  - звукоряди мажору і мінору та їх складові тетрахорди
  - звукоряди C-dur та a-moll натуральні в запропонованих викладачем розмірах з різноманітними ритмічними малюнками.
3. Сольфеджувати:
  - мелодії з різними видами ритмічних групувань нот і пауз.
4. Визначити на слух:
  - ладовий нахил народних, класичних та естрадних мелодій.

Література основна: 8, 10, 7.

Література додаткова : 1, 4.

Тема 1.2 Тональність. Тональності до чотирьох ключових знаків – 4 год.

Кварто-квінтове коло мажорних і мінорних тональностей. Ключові знаки. Ладотональне транспонування.

Лабораторні заняття (4 год.)

Мета: набуття навичок визначення і відтворення звуків тоніки, тонічного тризвуку, транспонування мелодії в тональності до чотирьох ключових знаків, запис мелодичних фрагментів.

Завдання

1. Настройка ладотональності:
  - за камертоном,
  - від попередньої тональності
2. Інтонувати:

- мажорні та мінорні лади від будь-якого звуку;
  - почергово всі гами натурального мажору та мінору з різноманітними ритмічними малюнками;
  - стійки звуки у будь-якій послідовності;
  - нестійкі звуки з розв'язанням
3. Сольфеджувати одноголосні вправи з аркуша (підручники, збірки дитячих пісень).
  4. Записати диктант у вивчених тональностях у дводольному та тридольному метрі.

Література основна : 2, 4.

Література додаткова : 4, 5.

Тема 1.3 Діатонічні інтервали мажору і мінору – 6 год.

Консонує та дисонує інтервали натурального мажору та мінору. Інтервали як засіб для створення музичного образу. Інтервали як співвідношення ступенів гами. Мелодичні та гармонічні інтервали.

Лабораторні заняття (4 год.)

Мета: набуття навичок визначення інтервалів на ступенях натурального мажору і мінору; Відпрацювання співу інтервалів в межах інтервалів в межах октави.

Завдання

1. Настройка в ладотональності:
  - за камертоном;
  - від попередньої тональності.
2. Інтонувати:
  - вгору та вниз всі чисті інтервали;
  - вгору та вниз всі малі інтервали;
  - вгору та вниз всі великі інтервали;
  - інтервали ланцюжком.
3. Сольфеджувати:
  - мелодії з різними видами інтервалів.
4. Визначати на слух:
  - мелодичні інтервали в різних регістрах;
  - гармонічні інтервали в різних регістрах;
5. Запис одноголосних диктантів в мажорі і мінорі.

Література основна : 2, 3, 5.

Література додаткова : 1, 4.

Лабораторні заняття (2 год.)

Мета: Набуття навичок визначення інтервалів у мелодичному та гармонічному виді; транспонування мелодії на певні інтервали.

Завдання

1. Настройка в ладотональності:
  - за камертоном;
  - за тонічним трезвуком.
2. Інтонувати:
  - звукоряди натурального мажору і мінору з метро ритмічними ускладненнями;
  - ланцюжки інтервалів у зазначених тональностях;
  - тритони з розв'язанням від звуків "ре", "фа", "соль".
3. Сольфеджувати:
  - одно і двоголосні вправи (визначити в них інтервали);
  - знайомі мелодії (транспонувати в зручні тональності).
4. Визначити на слух:
  - ланцюжки інтервалів;
  - інтервали у двоголосному уривку з музичного твору.

Література основна : 1, 2, 4.

Література додаткова : 3, 4.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ІНТЕРВАЛИ ТА АКОРДИКА ДІАТОНІКИ

Тема 2.1 Інтервали гармонічного мажору – 6 год.

Ладові дисонанси та їх розв'язання у мажорі. Характерні інтервали у мелодичному та гармонічному вигляді.

Лабораторні заняття (6 год.)

Мета: набуття навичок визначення інтервалів гармонічного мажору, спів характерних інтервалів з розв'язанням.

Завдання

1. Настройка в ладотональності:
  - за камертоном;
  - від попередньої тональності.
2. Інтонувати:
  - різновиди мажору з використанням різних варіантів ритмічного руху;
  - стійкі та нестійкі тони у різних інтонаційних комбінаціях;
  - ступені гармонічного мажору;
  - послідовності інтервалів гармонічного мажору.
3. Сольфеджувати:
  - одноголосні та двоголосні вправи з аркуша.
4. Визначити на слух:
  - характерні інтервали з розв'язанням;
  - ланцюжки інтервалів з використанням діатонічних та характерних інтервалів.
5. Запис диктантів:
  - ритмічних;
  - мелодичних (у гармонічних ладах)

Література основна : 2, 4, 5.

Література додаткова : 4, 5

Тема 2.2 Інтервали гармонічного мінору – 4 год.

Ладові дисонанси та їх розв'язання у мінорі. Характерні інтервали у мелодичному та гармонічному вигляді.

Лабораторне заняття (4 год.)

Мета: набуття навичок визначення інтервалів гармонічного мінору, спів характерних інтервалів з розв'язанням.

Завдання

1. Настройка в ладотональності:
  - за камертоном;
  - від попередньої тональності.
2. Інтонувати:
  - різновиди мінору з використанням різних варіантів ритмічного руху;
  - стійкі та нестійкі тони у різних інтонаційних комбінаціях;
  - ступені гармонічного мінору;
  - послідовності інтервалів гармонічного мінору.
3. Сольфеджувати:
  - одноголосні та двоголосні вправи з аркуша.
4. Визначити на слух:
  - характерні інтервали з розв'язанням;
  - ланцюжки інтервалів з використанням діатонічних та характерних інтервалів.
5. Запис диктантів:
  - ритмічних;
  - мелодичних (у гармонічних ладах)

Література основна : 1, 2, 4.

Література додаткова : 1, 2.

Тема 2.3 Тризвуки та їх обернення натурального, мажору та мінору – 2 год.

Тризвуки: мажорний, мінорний, зменшений. Обернення тризвуків. Фонізм акордів.

Лабораторні заняття (2 год.)

Мета: набуття навичок та інтонування тризвуків, їх обернень в натуральному мажорі та мінорі, відпрацювання прикладів з використанням зазначених акордів.

Завдання

1. Настройка в ладотональності.
2. Інтонувати:
  - звукоряди натурального мажору і мінору в різних ритмах;
  - ступені зазначених ладів;
  - інтервали натурального мажору і мінору за схемами;
  - мажорні і мінорні тризвуки та їх обернення в тональностях натурального мажору чи мінору мелодичного;
  - зменшений тризвук та його обернення з розв'язанням в тональності натурального мажору чи мінору;
  - доспівати звук, якого не вистачає в акорді.
3. Сольфеджувати:
  - вправи з аркуша з визначенням в них різновидів тризвуків з оберненнями.
4. Визначити на слух:
  - різновиди мажору і мінору у музичних фрагментах;
  - ланцюжки інтервалів натурального мажору і мінору;
  - ланцюжки тризвуків та їх обернення.
5. Записати одноголосний диктант, що включає мелодичний рух по тонах різних акордів.
6. Записати ритмічний диктант (знайома народна пісня)

Література основна : 2, 3, 5.

Література додаткова : 3, 4.

Лабораторне заняття (2 год.)

Мета: набуття навичок сприйняття багатоголосся акордового типу, визначення та інтонування акордів гармонічного мажору і мінору.

Завдання

1. Настройка в ладотональності.
2. Інтонувати:
  - різновиди мажору і мінору з використанням різних варіантів ритмічного руху;
  - стійкі і нестійкі тони в різних інтонаційних комбінаціях;
  - ступені гармонічного мажору та мінору;
  - акордові послідовності (тризвуки з оберненнями).
3. Сольфеджувати:
  - одно та двоголосні вправи з аркуша;
  - канони (дво та триголосні).
4. Визначити на слух:
  - окремі діатонічні та характерні інтервали;
  - ланцюжки інтервалів;
  - окремі тризвуки та їх обернення;
  - ланцюжки акордів.
5. Записати одноголосний із складним метро-ритмом.

Література основна : 1, 2, 3.

Література додаткова : 1, 2, 7.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Макс. кількість балів	Кількість одиниць	Макс. кількість балів
Відвідування лабораторних	1	7	7	7	7
Відвідування семінарських занять	1				
Відвідування практичних занять	1				
Робота на семінарському занятті	10				
Робота на практичному занятті	10				
Лабораторна робота (у тому числі допуск, виконання, захист)	10	7	70	7	70
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			117		117
Максимальна кількість балів:			117	117	
Розрахунок коефіцієнта:			1,17	-	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

№ зп	Тема	Зміст завдання	Години виконання, передбачений ТП	Література	Академічний контроль	Бали
1.1	Натуральні лади класичної музики	<ul style="list-style-type: none"> - Визначити в музичних творах з фаху напрямки руху мелодій, акценти, стійкі звуки. - Інтонувати: окремі ступені мажору та мінору. - Інтонувати: звукоряди C-dur та a-moll у різних ритмічних малюнках. Ступені C-dur та a-moll за схемами. - Сольфеджувати: музичні приклади з підручників. - Проаналізувати лади та ритмічний малюнок у 	6 год.	<p>Л. о. 1, 4, 5.</p> <p>Л. д. 1, 4.</p>	Письмове та усне опитування	5

		мелодіях з курсу вокалу.				
1.2	Тональність. Тональності до 4 ключових знаків	<ul style="list-style-type: none"> - Інтонувати: гами до 4 ключових знаків в різних ритмах; ступені мажору та мінору в тональностях до 4 ключових знаків. - Сольфеджувати: одnogолосні приклади з підручників. - Транспонувати мелодії диктантів на тон вгору та вниз. 	4 год.	Л. о. 2, 3. Л. д. 4, 5.	Письмове та усне опитування	5
1.3	Діатонічні інтервали мажору і мінору	<ul style="list-style-type: none"> - Інтонувати: гами мажору і мінору (до 4 ключових знаків) з різними ритмічними малюнками. ступені мажору та мінору заданих тональностей до 4 ключових знаків, ланцюжки інтервалів в мажорі та мінорі. Інтервали від першого ступеня B-dur: 3↑, 4↓, 6↑, 2↓, 4↑, 3↓, 5↑, 4↓. - Сольфеджувати: одnogолосні приклади з підручників. - Проаналізувати мелодію твору з фаху. Виписати та позначити інтервали. - Проаналізувати інтервальний склад двоголосного прикладу. 	4 год.	Л. о. 4, 5. Л. д. 1, 4.	Письмове та усне опитування, МКР.	5
<p align="center">Змістовий модуль II. ІНТЕРВАЛИ ТА АКОРДИКА ДІАТОНІКИ</p>						
2.1	Інтервали гармонічного мажору	<ul style="list-style-type: none"> - Інтонувати: всі гами натурального та гармонічного мажору до 4 знаків. Ступені натурального та гармонічного мажору і мінору. Інтервали натурального та гармонічного мажору. - Сольфеджувати: одно – і двоголосні вправи з підручників. - Записати самодиктант. - Знайти в мелодіях творів з 	5 год.	Л. о. 1, 4. Л. д. 2, 5.	Письмове та усне опитування	5

		фаху приклади використання характерних інтервалів. Проспівати і розв'язати.				
2.2	Інтервали гармонічного мінору	<ul style="list-style-type: none"> - Інтонувати: всі гами натурального та гармонічного мінору до 4 знаків. Ступені натурального та гармонічного мінору Інтервали натурального та гармонічного мінору. - Сольфеджувати: одно – і двоголосні вправи з підручників. - Записати самодиктант. - Знайти в мелодіях творів з фаху приклади використання характерних інтервалів. Проспівати і розв'язати. 	5 год.	Л. о. 3, 4. Л. д. 1, 2.	Письмове та усне опитування	5
2.3	Тризвуки та їх обернення натурального мажору та мінору	<ul style="list-style-type: none"> - Інтонувати: звукоряди натурального мажору та мінору в простих та складних розмірах з ритмічними ускладненнями; ступені та інтервальні ланцюжки в зазначених ладах; Тризвуки та їх обернення (зменшений) з визначенням тональностей і розв'язанням від звуків. Акордові послідовності від звуків; - Сольфеджувати: одно- та двоголосні вправи з підручників. - Добрати другий голос до диктанту, використовуючи діаточні та характерні інтервали. 	4 год.	Л. о. 2, 5. Л. д. 1, 2, 7.	Письмове та усне опитування, МКР.	5

Критерії оцінювання самостійної роботи	Рівень виконання	К-сть балів
Студент надав декілька правильних визначень теоретичних понять з даної дисципліни згідно концепцій різних авторів. Творчо підійшов до виконання практичних завдань. Чисто інтонує практичні вправи, не припускаючись помилок у побудові заданих акордових та інтервальних послідовностей, а також вправ у ладах. Досконало записує мелодичну лінію та ритмічний малюнок самодиктанту.	Високий	5
Студент надав правильні визначення теоретичних понять з даної дисципліни. Творчо підійшов до виконання практичних завдань. Чисто інтонує практичні вправи, припускаючись окремих, незначних помилок у побудові заданих акордових та інтервальних послідовностей, а також вправ у ладах. Майже точно записує мелодичну лінію та ритмічний малюнок самодиктанту.	Достатній	4
Студент надав неточні визначення теоретичних понять з даної дисципліни. Формально підійшов до виконання практичних завдань. Нечисто інтонує практичні вправи, припускаючись значних помилок у побудові заданих акордових та інтервальних послідовностей, а також вправ у ладах. Неточно записує мелодичну лінію та ритмічний малюнок самодиктанту.	Середній	3
Студент не в змозі надати визначення основних теоретичних понять з даної дисципліни. Не виконав практичне завдання. Нечисто інтонує практичні вправи. Не розуміє принципів побудови заданих інтервальних та акордових послідовностей, а також вправ у ладах. Не в змозі записати мелодичний та ритмічний малюнок самодиктанту.	Низький	0-2

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється в письмовій формі та складається з таких видів роботи:

- Запис музичного диктанту;
- Виконання вправ у заданих тональностях та ладах;
- Побудова заданих інтервальних послідовностей;
- Побудова заданих акордових послідовностей;
- Слуховий аналіз.

Критерії оцінювання модульного контролю	Рівень виконання	К-сть балів
Студент надав правильні, вичерпні відповіді на всі поставлені запитання.	Високий	25
Студент надав правильні відповіді на всі поставлені запитання, але припустився деяких, незначних помилок	Достатній	20
Студент надав частково невірні відповіді на всі чи деякі поставлені запитання, припускається суттєвих помилок.	Середній	15
Студент не надав відповіді на поставлені запитання або надав їх, але з величезною кількістю помилок.	Низький	10

6.4. Форма проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

Наприкінці 1 семестру — залік.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

**7. Навчально-методична карта дисципліни «Сольфеджіо» І курс
(змістовий модулі І-ІІ)**

Разом на І курс – 60 год., лабораторні – 28 год., самостійна робота – 28 год., модульний контроль – 4 год.						
Модулі	Змістовий модуль І			Змістовий модуль ІІ		
Назва модуля	Діатоніка			Інтервали та акордика діатоніки		
Кількість балів за модуль	117 балів			117 балів		
Лабораторні	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3
Теми лабораторних робіт (всього 77 балів)	Натуральні лади класичної музики (1+10 балів)*2=22 бали	Тональність. Тональності до 4-х ключових знаків (1+10 балів)*2=22 бали	Діатонічні інтервали мажору та мінору (1+10 балів)*3=33 бали	Інтервали гармонічного мажору (1+10 балів)*3=33 бали	Інтервали гармонічного мінору (1+10 балів)*2=22 бали	Тризвуки та їх обернення натурального мажору та мінору ((1+10 балів)*2=22 бали
Самостійна робота (всього 15 балів)	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Види поточного контролю (всього 25 балів)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	І семестр – залік. Всього без заліку – 117 балів, коефіцієнт – 1,17					

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975.
2. Драгомиров П. Сольфеджио. М., 1967.
3. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Часть 1, одноголосие. М., 1962.
4. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджио. М., 1988.
5. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. М., 1964.

Додаткова література:

1. Афоніна О.С. Сольфеджіо (6-7кл.). К.: Мелосвіт, 2006.
2. Вахромеева Т.Н. Справочник по музыкальной грамоте и сольфеджио. М., 2004.
3. «Музыкальная энциклопедия» М., 1979
4. Рубец А. Одноголосное сольфеджио. М., 1981.
5. Серебряный М. Сольфеджио на ритмоинтонационной основе современной эстрадной музыки. Киев, «Музична Україна», 1987.
6. Способин И. Сольфеджио – двухголосие и трехголосие. М., 1977.
7. Способин И. Элементарная теория музыки. М., 1985

І

Збірки музичних диктантів:

1. Агажанов А. Двухголосные диктанты. М., 1962.
2. Блинский С., Олендарьов В. Музичний диктант. Київ, «Музична Україна», 1976.
3. Алексеев Б., Блюм Д. Систематический курс музыкального диктанта. Изд. 2-е, М., 1976.
4. Ладухин Н. Тысяча примеров музыкального диктанта. М., 1964.
5. Островский А.Л., Павлюченко С.А. Шокин В.П. Музыкальный диктант. Пособие для музыкальных школ, училищ и консерваторий. Вып. 1-й, одноголосие. М.-Л., 1941.
6. Островский А.Л., Павлюченко С.А., Шокин В.П. Музыкальный диктант. Вып. 2-й, двухголосие, многоголосие и аккордовое движение. М.-Л., 1948.
7. Фрейндлинг Г. Двухголосные диктанты. М., 1962.
8. Фридкин Г. Музыкальные диктанты. М., 1965.

9. Додаткові ресурси

1. Ходоровська І.М. Збірник диктантів з сольфеджіо на матеріалі українського фольклору та музики українських композиторів/мультимедійний посібник. К., 2014. Режим доступу: <http://elibrary.kubg.edu.ua/7693/>